

A photograph of a sailboat's mast and sail against a blue sky with clouds. The mast is white and extends diagonally from the bottom right towards the top center. The sail is blue and white, partially visible in the top left corner. The sky is a deep blue with some white clouds near the horizon.

Bezpieczeństwo w motolotniarstwie

Artur Caban

Złot Motolotniowy w Płocku, czerwiec 2023 r.

Rozdział 1

Motolotniarstwo dawniej i dziś a bezpieczeństwo

motolotnia współczesna

dr inż. Zbigniew Czerwik, lotnisko Lublinek, lata '80

wózek motolotni Zbigniewa Czerwika, lotnisko Lublinek, 2014 r.

Rozdział 2

Wypadki w motolotniarstwie
w Polsce 2011 - 2015
wybrane elementy raportu

Data publikacji: 15/2/2019 8:34 Źródło artykułu: lotnie.pl

Wypadki motolotniowe w Polsce w latach 2011-2015

LOTNISKA

BEZPIECZEŃSTWO

EDUKACJA

ISTOTNE

Praca niniejsza jest próbą rozważań na temat stanu bezpieczeństwa oraz tendencji z zakresu bezpieczeństwa wykonywania lotów na motolotniach w okresie minionych pięciu lat i jest adresowana do pilotów motolotniowych ku przestrodze, do przemyśleń i analizy własnej.

Chciałbym, aby opracowanie to zostało odebrane przez Czytelników zgodnie z moją intencją, którą jest wyłącznie propagowanie dobrej praktyki lotniczej dla poprawy bezpieczeństwa w lotnictwie sportowym i rekreacyjnym, oraz praca dla uzyskania jak najlepszego wizerunku motolotniarstwa wśród innych dyscyplin lotniczych.

Decyzję o publikacji moich rozważań podjąłem mając świadomość, że może się to wiązać z przywołaniem bolesnych wydarzeń z nieodległej przeszłości. Liczba osób, które w naszym kraju aktywnie uprawiają motolotniarstwo nie jest wielka – znamy się osobiście lub z widzenia, wielu z nas utrzymuje przyjaźnię, o wielu motolotniarzach przynajmniej się słyszało od innych. Każdy wypadek z udziałem rannych lub zabitych jest tragedią przede wszystkim dla rodziny, ale także dla kolegów i pozostawia zawsze długotrwały, bolesny ślad.

Marysia Muś i
Łukasz Czepiela,
czyli

GAMET - prognoza
obszarowa dla
lotów na małych

Rocznica „Cudu na
rzece Hudson”

W okresie pięciu lat, to jest:
od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2015 r.
zannotowano w motolotniarstwie w Polsce
34 zdarzenia lotnicze

w tym:

24 wypadki lotnicze

1 poważny incydent lotniczy

9 incydentów lotniczych

$$24/5 = 4,8$$

W tych zdarzeniach
obrażenia odniosło 21 osób

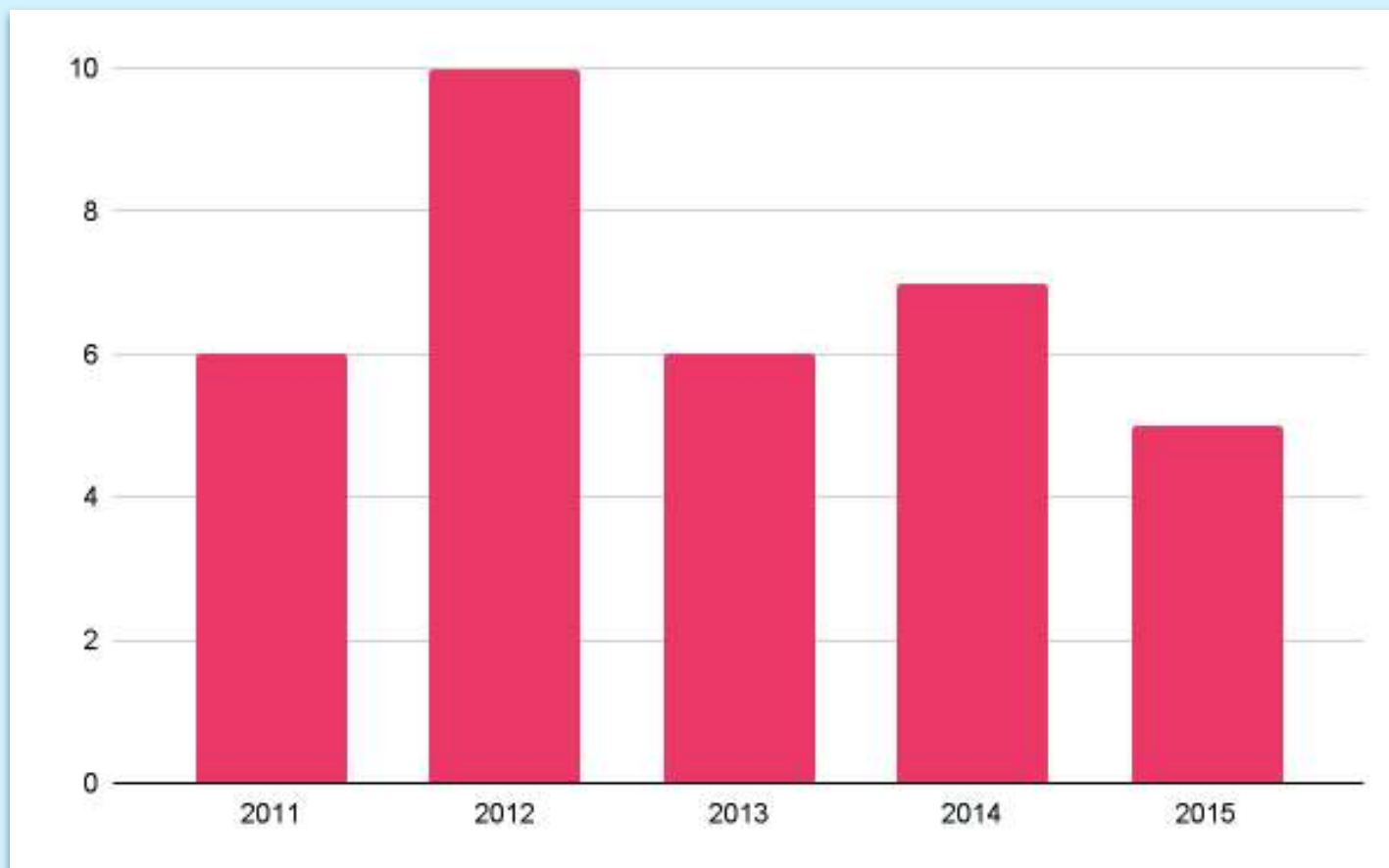
w tym:

9 osób obrażenia śmiertelne

8 osób obrażenia poważne

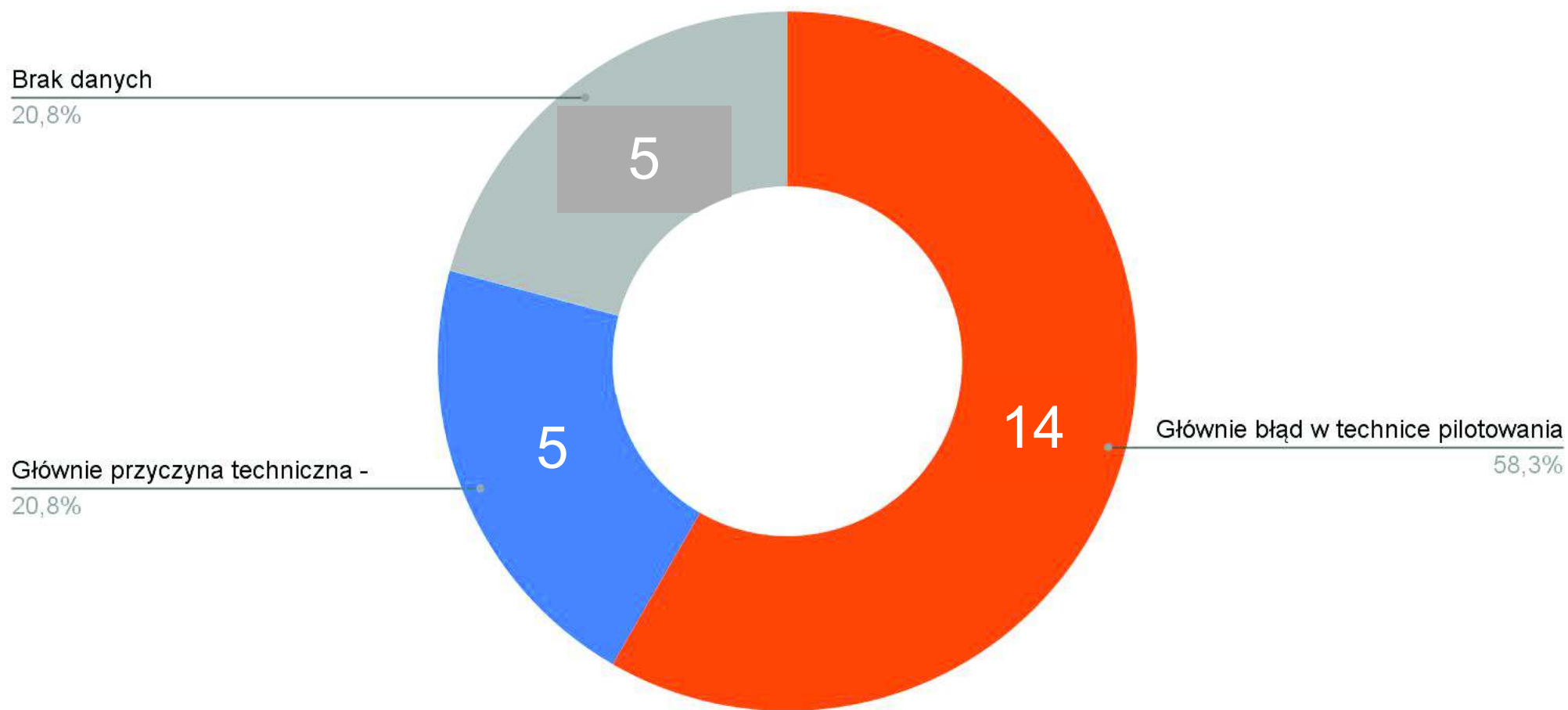
4 osoby obrażenia nieznaczne

Liczba zdarzeń w latach

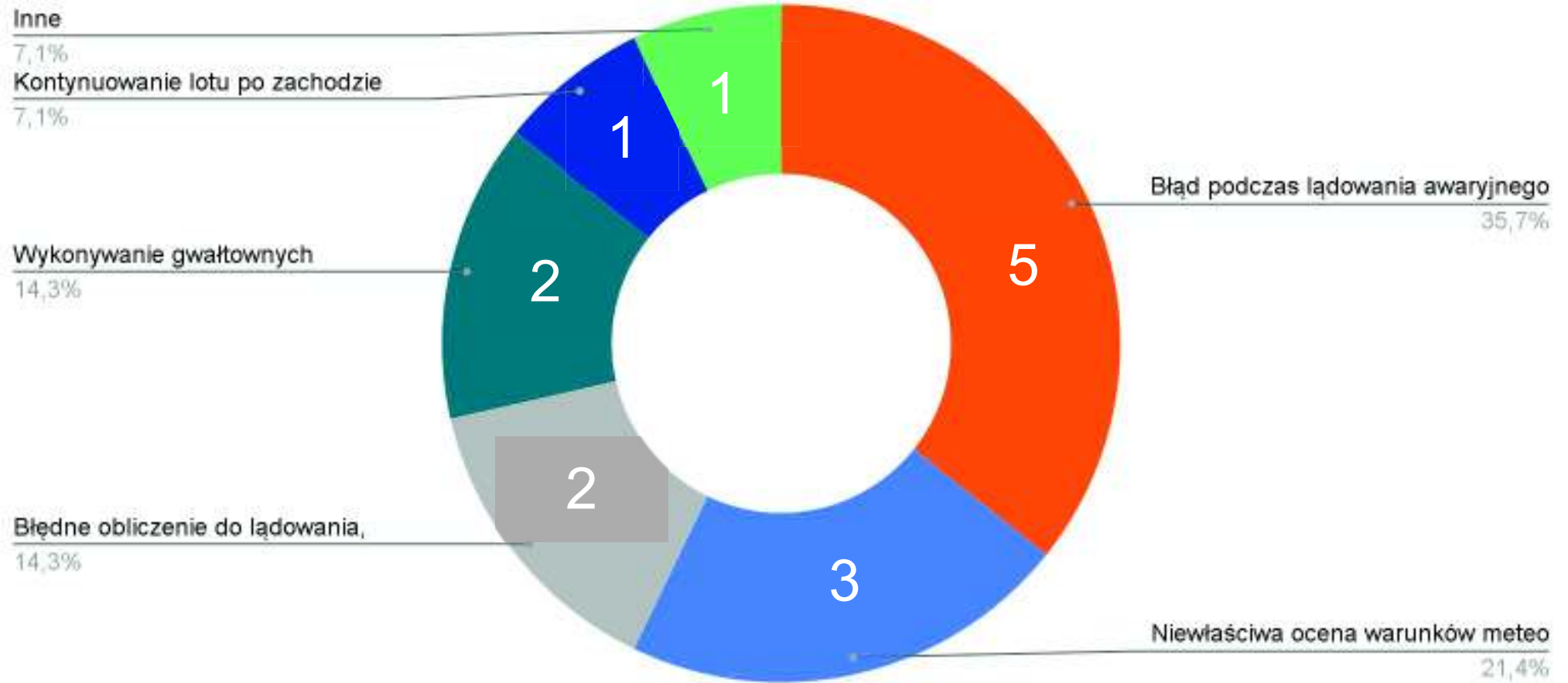

Główne przyczyny wypadków

Błędy w technice pilotowania morfologia

Wypadki spowodowane przyczynami technicznymi morfologia

Wada materiałowo-technologiczna

11,1%

Błąd montażu przed lotem

11,1%

Awaria układu chłodzenia silnika

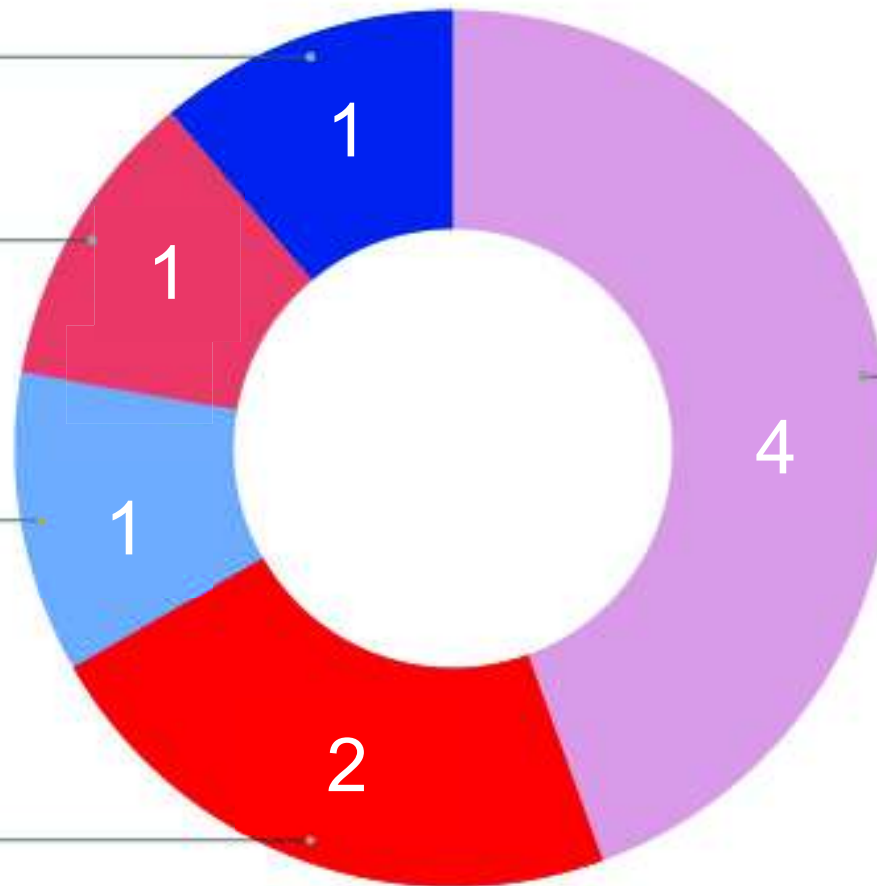
11,1%

Pożar w powietrzu

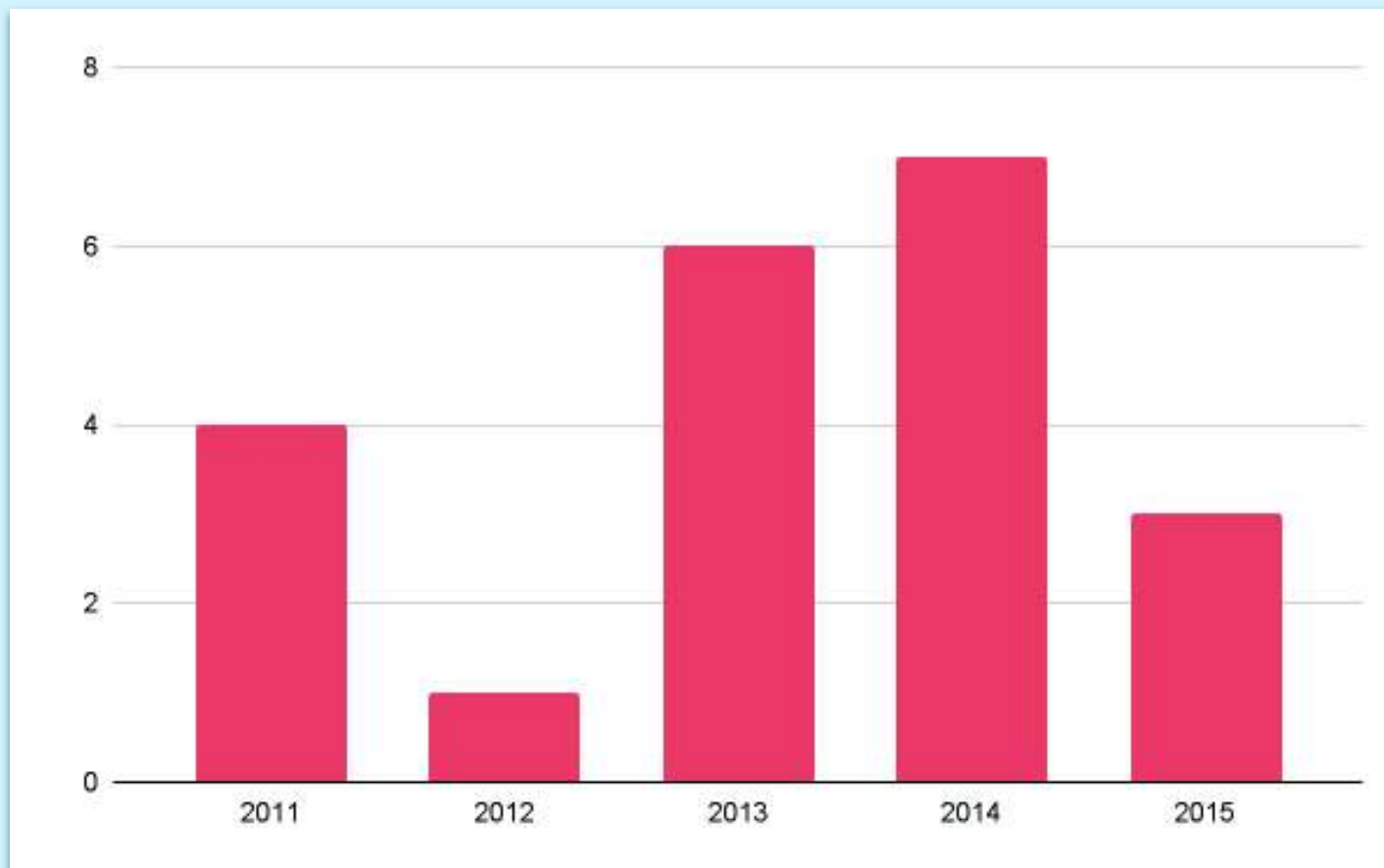
22,2%

Samoczynne wyłączenie się silnika

44,4%

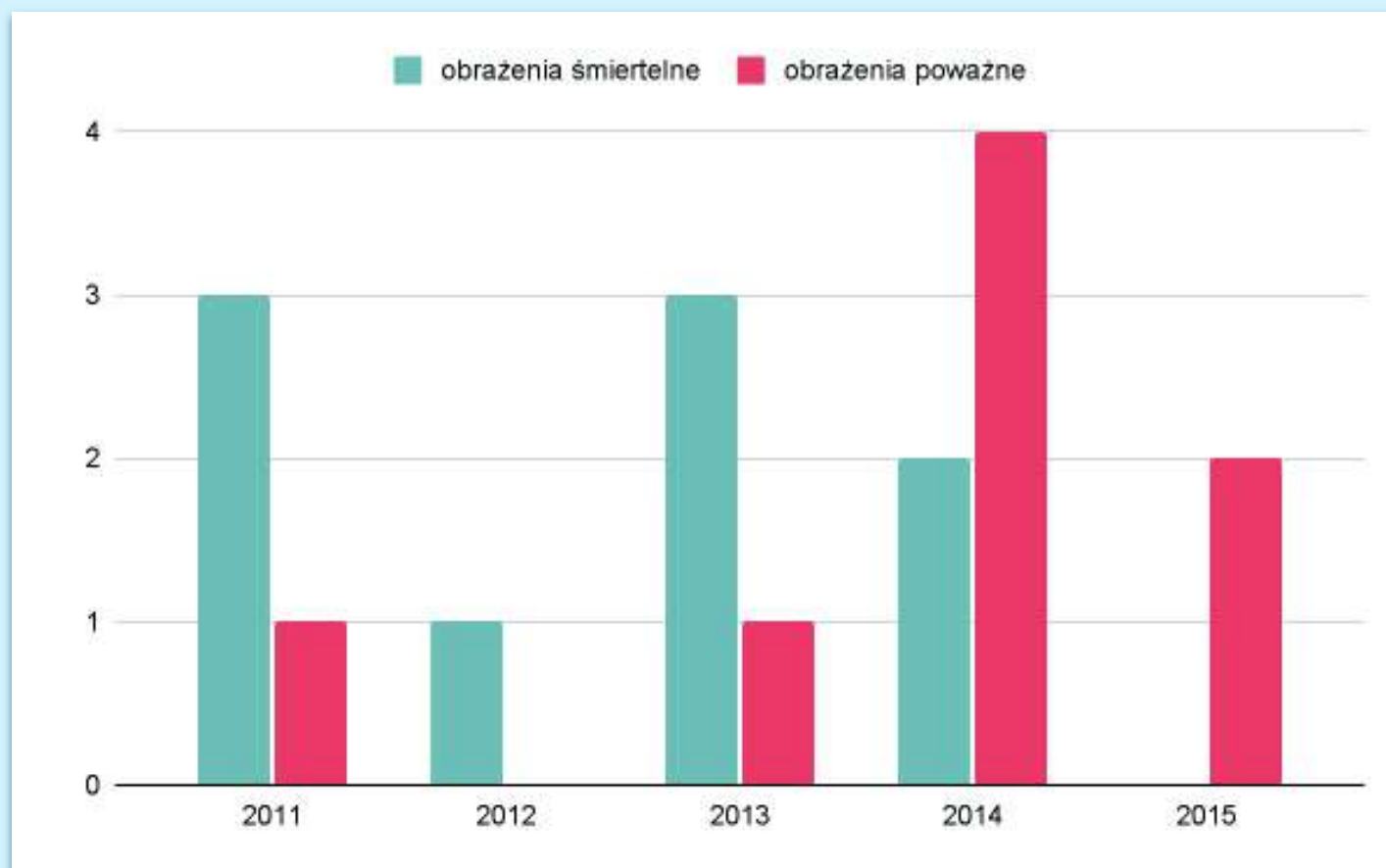

Liczba osób z obrażeniami śmiertelnymi, poważnymi, nieznacznymi

Liczba i rodzaj obrażeń

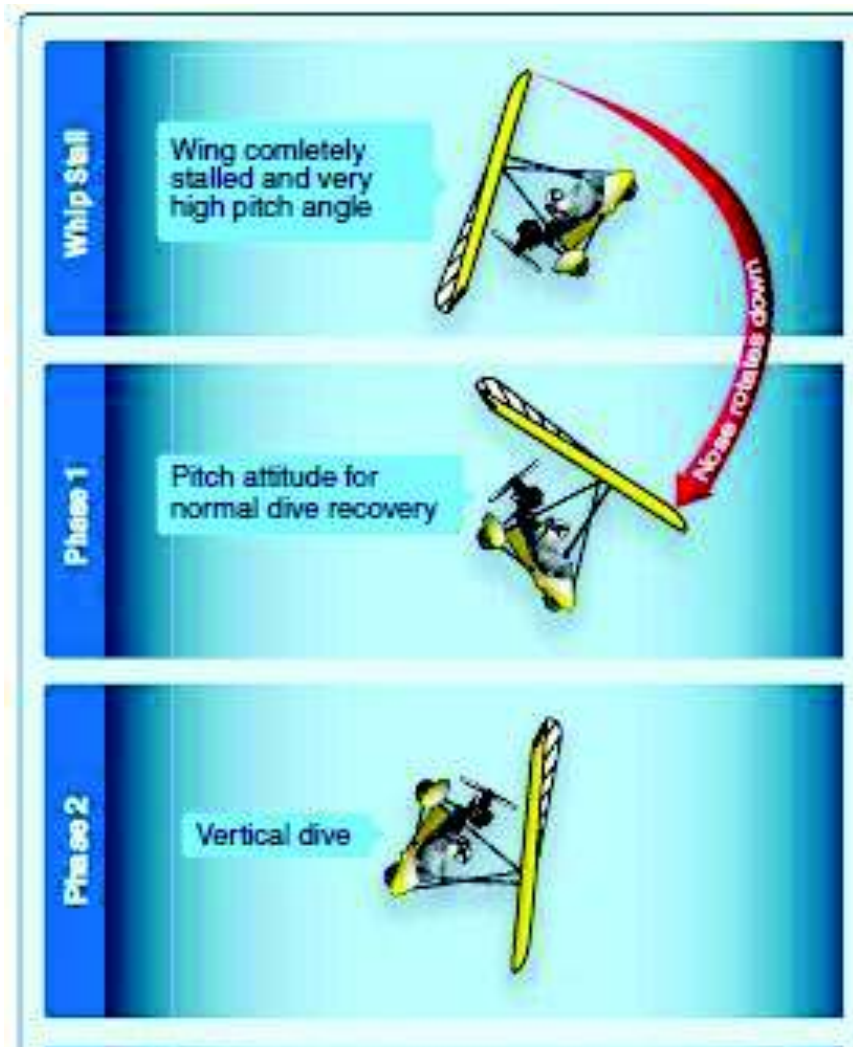

Rozdział 3

Motolotnia jako bezogonowiec
i miękkopłat a bezpieczeństwo

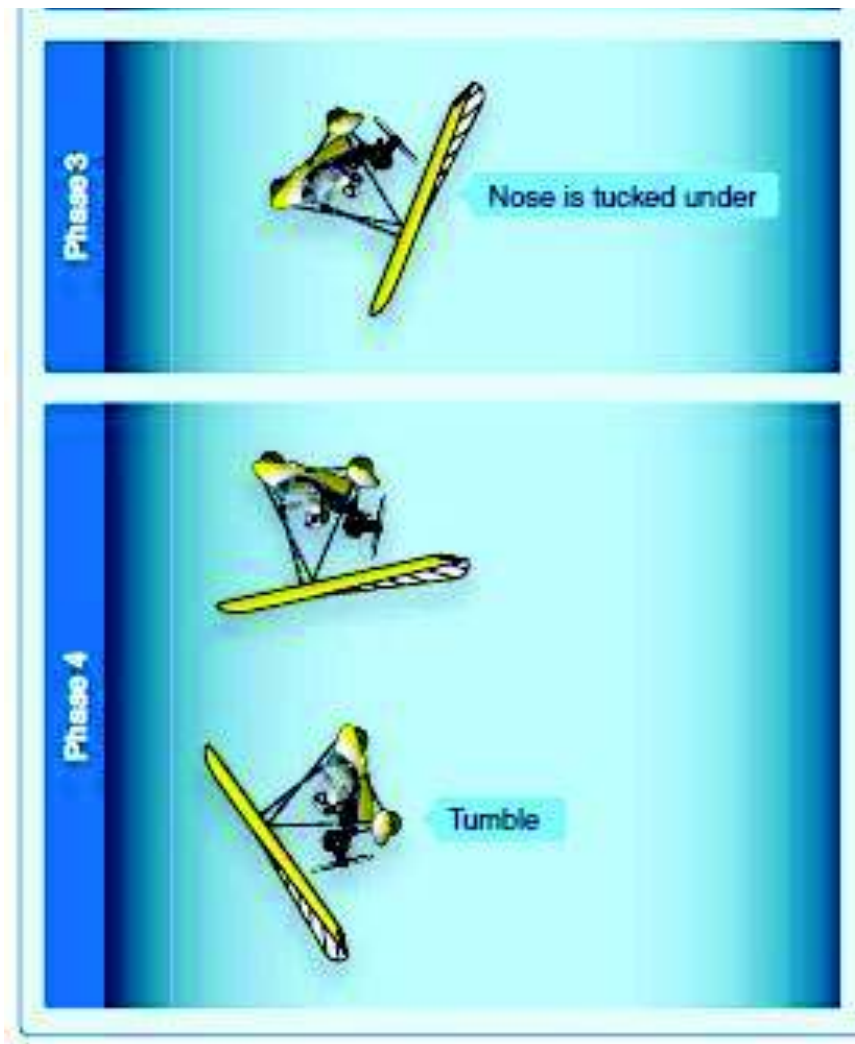
Autorotacja podłużna, tumbling

przekroczenie stanu granicznego
stateczności podłużnej bezogonowca

Autorotacja podłużna, tumbling

Autorotacja podłużna, tumbling

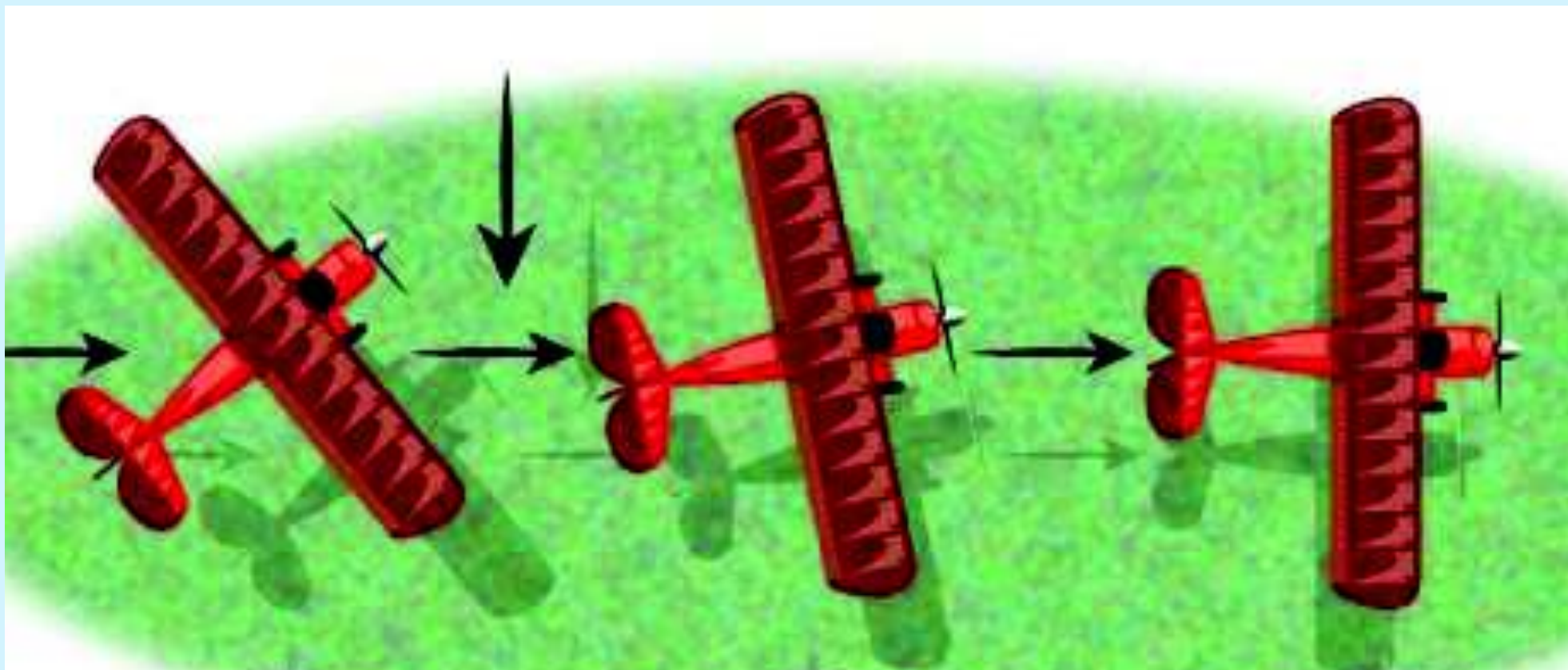
Zanotowane przypadki wystąpienia autorotacji podłużnej na motolotniach:

- wykonywanie akrobacji w tym pętli
- przeciągnięcie dynamiczne
- wlot w rotor na zawietrznej wzgórza
- silna turbulencja
- zawiśnięcie skoczka na wózku

Ograniczony zakres
sterowania kierunkowego

Brak steru kierunku

Lądowanie z bocznym wiatrem

Przeciągnięcie i korkociąg

Flutter

Rozdział 4

Osobiste standardy bezpieczeństwa

“Czynnik ludzki”
jako główna przyczyna wypadków

Zasada

Pokora, uważność i pewność siebie

Zasada

Nie popełniajmy grubych błędów

Zasada
Stosujmy proste reguły

Zasada
Utrzymujmy dobre standardy

Zasada

Patrzmy jak to robią lepsi od nas

Zasada
Wystrzegajmy się burzy i mgły

Zasada

**Czynność istotną dla bezpieczeństwa
kończymy bez przerw**

Dobra praktyka

Regularnie ćwiczmy:

**lądowania bez silnika
lądowania z bocznym wiatrem
latanie w turbulencji**

Dobra praktyka

Czytajmy raporty z wypadków

Rozdział 4

Memento

